

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΝΤΗΛΙ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
(1990)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
AGENZIA PER LA RICERCA,
LA DOCUMENTAZIONE E L'EDUCAZIONE AMBIENTALE

ΑΡ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ 6613 (87/02)

1. Εισαγωγή

Η Εταιρεία Οικολογίας και Ανάπτυξης (ΕΟΑ) και η ιταλική AGERZIA PER LA RICERCA, LA DOCUMENTAZIONE E L'EDUCAZIONE AMBIENTALE (ARDEA) εξέτασαν, στο πλαίσιο ενός προγράμματος που ενισχύθηκε οικονομικά από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, την δυνατότητα να μετατραπεί η περιοχή που περιλαμβάνει την κοιλάδα του ποταμού Κηρέα και το όρος Καντήλι ως την ακτή του Ευβοϊκού κόλπου σε Φυσικό Πάρκο.

Η περιοχή, η οποία παρά τις αλλοιώσεις που έχουν επιφέρει στο τοπίο τα ορυχεία λευκολίθου που λειτουργούν στις παρυφές της, διατηρεί σε μεγάλο βαθμό την αισθητική της αξία και εξακολουθεί να παραμένει ένα σχεδόν αυτοδύναμο μεσογειακό οικοσύστημα σε καλή φυσική κατάσταση και με μεγάλη ποικιλία φυτικών και ζωϊκών ειδών.

Η ενότητα του φυσικού χώρου οφείλεται, εκτός από τη γεωμορφολογική και κλιματικές ιδιαιτερότητες της περιοχής, στο γεγονός ότι ως την προηγούμενη δεκαετία τελούσε υπό την νομή της οικογενείας NOEL-BAKER, η οποία ασκούσε την εκμετάλλευση του δάσους που καλύπτει τις ανατολικές πλαγιές του Καντηλίου από τις αρχές του 19ου αιώνα, ότι πρόγονοί της για πρώτη φορά εγκαταστάθηκαν στην περιοχή.

Σήμερα αμφισβητείται η κυριότητα της οικογενείας NOEL-BAKER επί των 40.000 περίπου στρεμμάτων του δασοκτήματος, τόσο από τους κατοίκους της περιοχής που απαιτούν την επιδίωξη του Άγγλου γεωκτήμονα, όσο και του ελληνικού δημοσίου το οποίο με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας έχει χαρακτηρίσει δημόσια την όλη έκταση (1983), ενώ το θέμα εκκρεμεί ακόμη στο δικαστήριο.

Η μετατροπή του δασοκτήματος ή μέρους του σε Φυσικό Πάρκο αποτελεί πρόταση, με την οποία επιδιώκεται αφενός να προστατευθεί και να διατηρηθεί η αισθητική και οικολογική αξία της περιοχής και αφετέρου να λυθεί υπέρ του κοινωνικού συνόλου η χρονίζουσα διένεξη για το ιδιοκτησιακό.

θα πρέπει επίσης να συνυπολογισθούν τα ωφέλη που θα προσέφερε η δημιουργία του Φυσικού Πάρκου, με δεδομένη την κρίση στα ορυχεία και το εργοστάσιο κατεργασίας λευκολίθου που αποτελούν την κύρια οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή.

2. Στόχοι και γενικές αρχές

Η τελική έκθεση, την οποία υπέβαλαν από κοινού η ΕΟΑ και η ARDEA στις αρχές του 1990 στην επιτροπή, περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των εργασιών της ελληνικής και της ιταλικής ερευνητικής ομάδας στους δύο στόχους του προγράμματος :

- μελέτη των φυσικών, οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών στην περιοχή Καντήλι της Εύβοιας
- διατύπωση σχεδίων για την δημιουργία και την διαχείριση ενός Φυσικού Πάρκου στην περιοχή αυτή

"Η αειφόρος ανάπτυξη" με ταυτόχρονη προστασία και διατήρηση του περιβάλλοντος, επιτυγχανόμενη με την ορθή διαχείριση των φυσικών, οικονομικών και ανθρώπινων πόρων μιας περιοχής ήταν η κύρια θεωρητική αρχή στην οποία βασίσθηκε η όλη προσέγγιση του θέματος και η οποία επίσης καθορίζει τον χαρακτήρα του προτεινόμενου Φυσικού Πάρκου.

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, το φυσικό Πάρκο δεν θα αποτελεί απλώς μια προστατευόμενη περιοχή στην οποία θα αποκλείονται οι παραγωγικές δραστηριότητες, αλλά μια περιοχή, όπου οι δραστηριότητες αυτές θα εντάσσονται σε ένα γενικό διαχειριστικό σχέδιο, το οποίο θα εξασφαλίζει :

- την διατήρηση των φυσικών πόρων ως συντελεστών παραγωγής,
- την διαφύλαξη της άγριας πανίδας και χλωρίδας, προστατεύοντας τους οικοτόπους και το γενικότερο οικοσύστημα και την δυνατότητα επανεισαγωγής ειδών που ζού-

σαν παλαιά στην περιοχή και σήμερα έχουν εξαφανισθεί,

- την προστασία και την αποκατάσταση της συνολικής αισθητικής αξίας του τοπίου,
- την διατήρηση παραδοσιακών δασικών, γεωργικών και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων και την δημιουργία νέων υπό τον όρο ότι δεν θίγουν το περιβάλλον και είναι συμβατοί με την "αιιφόρο ανάπτυξη"

Άλλη αρχή, εξίσου σημαντική με την πρώτη, ήταν η απαίτηση για την συναινετική αποδοχή του προτεινόμενου Φυσικού Πάρκου από τον τοπικό πληθυσμό και η ενεργός συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού στην διαδικασία για την δημιουργία του Φυσικού Πάρκου και στην μετέπειτα διαχείρησή του.

Η διαχείριση του Φυσικού Πάρκου που θα συνδυάζει τις παραγωγικές δραστηριότητες με την φυσική προστασία, φιλοδοξεί να αποτελέσει παράδειγμα εναλλακτικής αναπτυξιακής λογικής, ιδιαίτερα σε μία περιοχή, όπου το παραδοσιακά ακολουθούμενο αναπτυξιακό πρότυπο έχει συσσωρεύσει σοβαρά περιβαλλοντικά και οικονομικά προβλήματα.

Κρίνεται επίσης ότι η προτεινόμενη λύση, αν τελικά γίνει αποδεκτή, θα θέσει πράγματι τέρμα στην χρόνια διένεξη για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της περιοχής επ'ώφελεία των κατοίκων της περιοχής και του κοινωνικού συνόλου.

Ελπιδοφόρο είναι εξ'άλλου το γεγονός ότι ύστερα από την δυσπιστία με την οποία υποδέχθηκαν οι κάτοικοι της περιοχής της πρότασης της δημιουργίας του Φυσικού Πάρκου, η ιδέα έχει αρχίσει να ωριμάζει και να βρίσκει υποστήριξη από την τοπική αυτοδιοίκηση και τους τοπικούς φορείς.

Θετικό επίσης αξιολογείται το γεγονός ότι η οικογένεια NOEL-BAKER έχει δεχθεί να παραιτηθεί των δικαιωμάτων της επί μέρους του δασοκτήματος (15.000 περίπου στρεμμάτων) υπό τον όρο ότι θα δημιουργηθεί το Φυσικό Πάρκο καθώς και

ότι δεν προβάλλει πλέον την αρχική της απαίτηση να συμμετάσχει στον φορέα που θα δημιουργηθεί για την διαχείριση του Φυσικού Πάρκου.

3. Μεθοδολογία και δραστηριότητες του προγράμματος

Πρώτο βήμα για την δημιουργία του Φυσικού Πάρκου ήταν η εκπόνηση μιας σφαιρικής μελέτης της περιοχής για την περιγραφή και την εκτίμηση των φυσικών, οικολογικών αισθητικών οικονομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών με σκοπό να διατυπωθεί μια ολοκληρωμένη διαχειριστική πρόταση, σύμφωνα με τις αρχές που περιγράφονταν στην εισαγωγή.

Η συλλογή των φυσικών στοιχείων βασίσθηκε κύριως στην βιβλιογραφία ενώ για τα οικολογικά στοιχεία απαντήθηκε πρωτογενή επιτόπια έρευνα, η οποία έγινε από ειδικούς της ΕΟΑ, ενώ την διατύπωση του τουριστικού σχεδίου ανέλαβε η ARDEA, εταιρεία με μακρόχρονη πείρα στην ίδρυση Φυσικών Πάρκων στην περιφέρεια LAZIO της Ιταλίας, σε συνεργασία πάντα με την ΕΟΑ.

Το δεύτερο βήμα, η προώθηση της συναινετικής αποδοχής της ιδέας του Φυσικού Πάρκου από τους τοπικούς φορείς έχει αναληφθεί από την ΕΟΑ.

Για τον σκοπό αυτόν έχουν πραγματοποιηθεί μια σειρά ενημερωτικών συναντήσεων και εκδηλώσεων στις οποίες παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν τα πορίσματα της μελέτης με τους κατοίκους της περιοχής και με την τοπική αυτοδιοίκηση.

4. Αξιολόγηση του οικοσυστήματος

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το οικοσύστημα βρίσκεται σε καλή κατάσταση και ότι, με εξαίρεση τους χώρους των ορυχείων, τις εντατικές καλλιέργειες στην πεδιάδα και την βόσκηση στην κορυφογραμμή του Καντηλιού, η ανθρώπινη επέμβαση είναι ήπια.

Η ποικιλία των εδαφών (ασβεστολιθικά, οφειολιθικά), η απότομη διαφορά υψομέτρων (50-1200 μ.), το για την νότια Ελλάδα ασυνήθιστα υγρό μικρο-κλίμα των ανατολικών κλιτύων, το μεγάλο χρονικό διάστημα από την τελευταία εκτεταμένη πυρκαγιά (1922), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η εκμετάλλευση του δάσους και η καλλιέργεια ορισμένων αγρών έχει διακοπεί επί μια περίπου δεκαετία εξ αιτίας της εκκρεμότητας του ιδιοκτησιακού, καθορίζουν την διαμόρφωση του οικοσυστήματος και του προδίδουν υψηλό βαθμό φυσικότητας.

Δένδρα όλων των ηλικιών, πεσμένοι κορμοί που σαπίζουν προσφέροντας τροφή και φωλιά σε μυριάδες εντόμων, ένας πυκνός, σχεδόν αδιάβατος υπτύροφος από πουρνάρια, αρκουδόβατους, φιλίκια, κουμαριές και άλλα αείφυλλα σκληρόφυλλα συγκροτούν ένα ημιφυσικό οικοσύστημα με μεγάλη ποικιλότητα.

Το υγρό μικροκλίμα στις ανατολικές κλιτύες του Καντηλιού ευνοεί την εξάπλωση των ελάτων χαμηλά ως τα 600 μ. όπου συναντώνται και συνυπάρχουν ανταγωνιστικά με δύο είδη πεύκων, την καλέπαιο και την μαύρη πεύκη, ενώ τα ρέματα είναι γεμάτα πλατάνια.

Μολονότι τα μεγάλα θηλαστικά, όπως το ελάφι και ο λύκος έχουν εξαφανιστεί μετά τον τελευταίο πόλεμο, το δάσος εξακολουθεί να φιλοξενεί μια σειρά από μικρά θηλαστικά, όπως κουνάβια, αλεπούδες, νυφίτσες καθώς και διαφορά είδη χελωνών και άλλων ερπετών. Στο δάσος φωλιάζουν και περνούν καθώς μεταναστεύουν πλήθος ειδών της ορνιθοπανίδας, όπως παπαδίτσες, κουκουριστές, ξεφτέρια, ενώ στα ξέφωτα ανθίζουν την άνοιξη πολλά είδη αγριολούλουδων, ορισμένα από τα οποία είναι σπάνια ή ενδημικά, όπως το *ALYSSUM EUBOEUM* και άλλα "σερπεντινοδίαιτα" είδη, όπως σπάνια είδη του γένους *CAMPANULA* και διάφορα ορχεοειδή.

Η παρουσία ανώτατων θηρευτών, όπως ο χρυσαετός στην κορυφογραμμή του Καντηλιού ή η βίδα στις όχθες του ποταμού Κηρέα είναι αξιόπιστος δείκτης για την πληρότητα του οικοσυστήματος, δηλ. για την ύπαρξη όλων των επιπέδων της τροφικής αλυσίδας.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι το οικοσύστημα είναι σχετικά αυτοδύναμο και εκτιμάται ότι είναι δυνατή η προστασία του χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερος έλεγχος των δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιφέρειά.

Αν προστεθεί και η αισθητική αξία, η περιοχή του Καντηλιού είναι μια από τις πιο αξιόλογες οικολογικές ενότητες στην Νότια Ελλάδα που προσφέρει μεγάλες δυνατότητες για αναψυχή και περιβαλλοντική εκπαίδευση.

5. Το Διαχειριστικό Σχέδιο

Το προτεινόμενο Διαχειριστικό σχέδιο το οποίο αποτελεί το πρώτο βήμα για την κατάρτιση ενός Τελικού Διαχειριστικού Σχεδίου στο οποίο θα είναι δυνατόν να βασισθεί η υλοποίηση του Φυσικού Πάρκου, βασίσθηκε στο σύνολο των στοιχείων του φυσικού και του ανθρώπινου περιβάλλοντος που περιγράφονται στην τελική έκθεση (μορφολογία, κλίμα, γεωλογία, έδαφος, κλωρίδα, πανίδα, οικονομικές δραστηριότητες κτλ).

5.1. Ορια του φυσικού Πάρκου

Η πρόταση στην οποία καταλήγει η τελική έκθεση είναι ότι πρέπει να περιληφθεί το σύνολο και όχι μόνο μέρος του δασοκτήματος μαζί με τον ποταμό Κηρέα και την παρόχθια ζώνη στο Φυσικό Πάρκο που επιδιώκεται να δημιουργηθεί.

Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξαν οι μελετητές της ΕΟΑ και της ARDEA βασιζόμενος σε τόσο σε οικολογικά επιχειρήματα όσο και σε επιχειρήματα που απορρέουν από τον ίδιο τον προτεινόμενο χαρακτήρα του Πάρκου ως ανοικτής ανθρωπογεωγραφικής ενότητας.

Αφ' ενός, η επιδιωκόμενη προστασία των ειδών, μέσω της προστασίας των οικοτόπων, συνεπάγεται ότι το Φυσικό Πάρκο θα πρέπει να καλύπτει μια, λίγο ως πολύ, αυτοδύναμη οικολογική με κατά το δυνατόν σαφή φυσικά όρια.

Αφ' ετέρου, είναι αναγκαίο για ένα Φυσικό Πάρκο, όπως το προτεινόμενο, να καλύπτει μια κατά το δυνατόν αυτοδύναμη κοινω-

νικοοικονομική ενότητα, ικανή να προσφέρει ένα ευρύ φάσμα επιλογών όσον αφορά την διαχείριση των φυσικών πόρων και της χρήσης γης.

Η συνολική έκταση του δασοκτήματος, με κέντρο το χωριό Προκόπι και την μικρή κτηνοτροφική κοινότητα της Δαφνουςας, αποτελεί μια τέτοιου είδους οικολογική και ανθρωπογεωγραφική ενότητα.

5.2. Καθορισμός ζωνών προστασίας

Η έκταση του προτεινόμενου Φυσικού Πάρκου έχει υποδιαιρεθεί σε ομοιογενείς ζώνες ανάλογα με τον βαθμό προστασίας και το είδος των προβλεπόμενων χρήσεων.

Ο καθορισμός των ζωνών αυτών απεικονίζεται σε χάρτη που συνοδεύει την τελική έκθεση.

Στις ζώνες αυστηρής προστασίας, οι οποίες φιλοξενούν σπάνια ή απειλούμενα είδη, είναι ευαίσθητες και σημαντικές λόγω των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των ειδών που ζουν σε αυτές, περιλαμβάνονται οι δυτικές κλιτύες του Καντηλιού από την αυτή του Ευβοϊκού ως την κορυφογραμμή και οι ανατολικές από υψόμετρο 500 μ. και άνω καθώς και το δρυοδάσος στην πεδιάδα νοτια από το Προκόπι.

Στις ζώνες αυτές πρέπει να απαγορευθεί κάθε ανθρώπινη επέμβαση και χρήση που θα αλλοίωνε τα χαρακτηριστικά τους.

Στις ζώνες ειδικής προστασίας προβλέπεται η αποκατάσταση του τοπίου (π.χ. αναδάσωση) με σκοπό την επαναφορά τους στην αρχική τους κατάσταση. Στις ζώνες αυτές περιλαμβάνονται εκτάσεις που έχουν πληγεί από πυρκαγιές, με έκταση βόρεια από το Προκόπι, η οποία έχει κριθεί κατάλληλη για την δημιουργία ενός ARBORETUM, ένας υγρότοπος πλάϊ στον δρόμο προς την Αγ. Τρίτη καθώς και μια περιοχή με μικτή κάλυψη (δάση, λειβάδια, καλλιέργειες) μεγάλης αισθητικής αξίας βόρεια από το χωριό Δαφνούσα.

Οι περιοχές όπου υπάρχουν παραδοσιακές δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία, υλοτομία), οι οποίες έχουν συμβάλει στην διαμόρφωση του ανθρωπογενούς τοπίου έχουν υπαχθεί στις ζώνες γενικής προστασίας, όπου προβλέπεται να προωθηθεί η ανάπτυξη ήπιων οικονομικών δραστηριοτήτων και τουρισμού. Οι περιοχές αυτές εκτείνονται στις ανατολικές κλιτύες του Καντηλιού εις ύψος 500 μ.

Εννιαία ζώνη προστασίας προτείνεται να αποτελέσει ο ποταμός Κηρέας με το παρόχθιο δάσος πλατανιών, όπου ζει η βίδορα και φύονται ορισμένα ενδημικά φυτά.

Εκτός από τις παραπάνω ζώνες, όπου το κύριο μέλημα είναι η προστασία και η διατήρηση του τοπίου και του οικοσυστήματος στο χάρτη σημειώνονται και οι "παραγωγικές ζώνες" όπως οι εντατικές καλλιέργειες, οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με παραδοσιακές μεθόδους, το παραγωγικό τμήμα του δάσους καθώς και τα ορυχεία.

Στις ζώνες αυτές πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την εφαρμογή καλλιεργητικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον και για να αποκλεισθεί ή να ελαχιστοποιηθεί η χρήση φυτοφαρμάκων, χημικών λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων κτλ. με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και την παραγωγή προϊόντων ελεγχμενης ποιότητας.

Ιδιαίτερη ζώνη αποτελεί η έκταση γύρω από το Προκόπι, η οποία προβλέπεται για επέκταση του οικισμού. Σε αυτή θα δημιουργηθούν οι κτιριακές εγκαταστάσεις που είναι απαραίτητες για την λειτουργία του Φυσικού Πάρκου.

Τέλος ορισμένα μεμονωμένα στοιχεία του περιβάλλοντος, όπως ο τεράστιος αιωνόβιος πλάτανος στον δρόμο προς το Μαντούδι, προτείνεται να χαρακτηρισθούν "μνημεία της φύσεως" και να προστατευθούν ιδιαίτερα.

5.3. Υποδομή του Φυσικού Πάρκου

Η κύρια δραστηριότητα που επιδιώκεται να προωθηθεί με την δημιουργία του Φυσικού Πάρκου είναι ένα νέο είδος "φυσιογνωστικού" τουρισμού.

Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται ο σχεδιασμός πεζοπορικών διαδρομών, η διάνοιξη των απαραίτητων μονοπατιών και ο καθαρισμός των στοιχείων του περιβάλλοντος που προσφέρονται για φυσιογνωστικής ερμηνείας και η δημιουργία ενός Κέντρου Επισκεπτών που θα παρέχει στον επισκέπτη κάθε χρήσιμη πληροφορία που έχει σχέση με την διαμονή του και τα τουριστικά ή εκπαιδευτικά προγράμματα που διεξάγονται στο Φυσικό Πάρκο.

Στην τελική έκθεση οι διαδρομές και τα σημεία φυσιογνωστικής ερμηνείας παρουσιάζονται σε σχετικό χάρτη.

Μακροπρόθεσμα, προτείνεται επιπλέον να ιδρυθεί ένα Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της περιοχής, ένα ARBORETUM και βοτανικός κήπος καθώς και μια περιφραγμένη περιοχή με άγρια ζώα που ζούσαν παλαιότερα στην περιοχή του Φυσικού Πάρκου.

5.4. Εκπαίδευση για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον

Στην τελική έκθεση προτείνονται μια σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους κατοίκους της περιοχής με σκοπό την βελτίωση των γνώσεών τους σε παραδοσιακούς τομείς όπως η γεωργία, η ζωοτεχνία, η ξυλουργική, η παραγωγή δασικών προϊόντων, ο φυσιογνωστικός τουρισμός, ώστε να προωθηθεί στην περιοχή η ανάπτυξη δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον.

Ενας άλλος κύκλος μαθημάτων προτείνεται με σκοπό την κατάρτιση νέων της περιοχής στα επαγγέλματα που απαιτούνται για την λειτουργία του Φυσικού Πάρκου.

5.5. Ίδρυση και διαχείριση του Φυσικού Πάρκου

Η ίδρυση του Φυσικού Πάρκου είναι δυνατόν να γίνει με προεδρικά διατάγματα σύμφωνα με τον νόμο για την προστασία του πε-

ριβάλλοντος (1650/86) ύστερα από μια σειρά διαβουλεύσεων με τους κατοίκους της περιοχής με βάση το Διαχειριστικό Σχέδιο που περιγράφεται στην τελική έκθεση.

Για να εξασφαλισθεί η αυτονομία του Φυσικού Πάρκου, προτείνεται να ανατεθεί η διαχείρισή του σε ένα ανεξάρτητο Συμβούλιο που θα περιλαμβάνει εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, μέλη της επιστημονικής κοινότητας και μη κυβερνητικών οργάνωσεων που δραουν στον χώρο της προστασίας του περιβάλλοντος, αντιπροσώπους των τοπικών οργανώσεων (συνδικάτων, ενώσεων παραγωγών κτλ).

Ως προς την χρηματοδότηση, στην αρχή θα πρέπει όλες οι δαπάνες του Φυσικού Πάρκου να καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αναμένεται όμως ότι μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Πάρκο θα είναι δυνατό να συμβάλουν στην χρηματοδότηση.

6. Συμπεράσματα

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της διεθνούς ομάδας EOA-ARDEA και την διατύπωση ενός προκαταρκτικού Διαχειριστικού Σχεδίου, η προσπάθεια για την δημιουργία του Φυσικού Πάρκου στο Καντήλι έχει τις προϋποθέσεις να συνεχιστεί και να επιτύχει.

Η εμπειρία των επαφών με τους κατοίκους της περιοχής έδειξε ότι η αρχική δυσπιστία και επιφυλακτικότητα είναι δυνατόν να ξεπεραστούν με άμεσο και ειλικρινή διάλογο.

Το σημαντικότερο εμπόδιο παραμένει ωστόσο η διένεξη για το ιδιοκτησιακό με την οικογένεια NOEL-BAKER και αν οι ενέργειες για την δημιουργία του Φυσικού Πάρκου ανασταλούν μέχρις ότου λυθεί δικαστικά η διένεξη, τότε μάλλον η ιδέα χάνεται οριστικά, γιατί είναι πού πιθανό ότι διάφορες καταστρεπτικές επεμβάσεις, καταπατήσεις, πυρκαγιές, ανέγερση αυθαιρέτων θα προκαλέσουν σύντομα ανεπανόρθωτη υποβάθμιση της αισθητικής και οικολογικής αξίας της περιοχής.

Αντίθετα, αν επιτευχθεί εγκαίρως συμφωνία για την άρση των διεκδικήσεων, δημόσιων και ιδιωτικών, επί του δασοκτήματος καθώς και για την εκχώρηση όλων των συναφών δικαιωμάτων στον οργανισμό που θα αναλάβει την διαχείριση του Φυσικού Πάρκου, τότε όχι μόνον θα διαφυλαχθεί ο φυσικός χαρακτήρας της περιοχής, αλλά θα αρχίσει και ένα μοναδικό πείραμα στην Ελλάδα για την διαχείριση των φυσικών πόρων με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη.